

QUÀ XUÂN CỦA CHÁU

-BÙI THỊ NHƠN

Bà Năm ngồi trên chiếc ghế nhỏ, bên cạnh chậu hoa cúc vàng trước hiên nhà. Quyển báo xuân dày cộm chắc đã làm mỏi đôi tay gầy guộc của Bà, Bà ngưng đọc, khẽ đặt nó nằm gọn trên hai đầu gối, trang báo vẫn mở, như có lời hẹn thềm: “Sẽ đọc tiếp”. Bài thơ Ông Đồ Già của Vũ Đình Liên được đăng lại trên trang báo xuân này gợi cho bà Năm biết bao nỗi niềm...

Mấy tuần nay, trời cứ mưa sục sùi, lê thê. Khí hậu vùng Orange, miền Nam California mùa này chỉ thấy mưa, gió và lạnh giá. Tạ ơn Trời cho những cơn mưa để tiểu bang này đỡ bớt hạn hán. Chỉ còn non một tuần nữa thôi, năm Bính Thân sẽ qua đi. Bà nhắm tính, chao ôi, gia đình bà đã đón xuân, mừng Tết hai mươi lăm lần nơi xứ người. Một phần tư thế kỷ đã vụt qua trên xứ lạ quê người. Bao chuyện buồn, vui; bao nỗi thăng trầm. Các con của bà giờ đã trưởng thành. Bé Ly – cháu ngoại của bà cũng đang là một thiếu nữ tuổi mười lăm, hết còn quấn quanh theo bà như thuở trước. Nhà ông bà không xa nhà bé Ly là mấy, chỉ khoảng độ mười phút lái xe thôi, vậy mà có khi hằng tháng trời bố mẹ nó mới chở nó sang thăm ông bà ngoại. Chúng nó bảo: “Mỗi tuần tụ con và cháu vẫn gặp ông bà ở nhà thờ.” Ừ, ông bà có trách cứ gì con cháu đâu! Ông bà cũng chỉ mới nghỉ hưu mấy năm nay, nên hiểu và thông cảm lắm những bận rộn, vất vả của đôi vợ chồng tuổi trung niên, có con tuổi thiếu nữ. Ngoài việc lo ăn, lo mặc cho con; còn biết bao những lo lắng, dạy bảo, đề phòng. Bà rất vui mỗi khi con gái và con rể bận đi công việc, đi đám cưới hoặc tiệc tùng phải gửi bé Ly sang chơi với ông bà lâu hơn. Đó là những lúc ông bà có dịp nói chuyện và dạy bảo cháu gái điều này, điều nọ. Ông bà dạy cháu tiếng Việt, và có khi ông bà còn giúp cháu làm bài tập ở nhà của trường Việt Ngữ Phan Bội Châu, bài Tập làm văn, bài tập dùng từ ngữ, đặt câu... Cháu bà đã theo học sáu, bảy năm nay nơi ngôi trường này. Ông bà rất biết ơn các thầy cô góp bao công sức để dạy cho trẻ Việt sinh sống trên xứ người tiếng mẹ đẻ của chúng, thứ ngôn ngữ mà chúng rất hiếm khi sử dụng tới. Bởi thế, bà cứ nhắc bé Ly phải nói tiếng Việt với ông bà và cả với bố mẹ cháu nữa. Điều này chừng như trái ý Ly. Cứ mỗi lần nghe ông bà nhắc nhở là Ly nhăn nhó cái mũi, ngúng nguẩy cái đầu, bỏ đi nơi khác, không thềm nói chuyện với ông bà nữa, viện

cớ là phải làm homework ở trường Mỹ. Ông bà buồn lắm, thất vọng lắm, nhưng biết phải làm sao, nói sao cho cô cháu ngoại mới lên mười lăm - nhưng không muốn được coi là trẻ con nữa - phải biết yêu, biết quý và năng sử dụng, tìm hiểu ngôn ngữ của dân tộc mình, đất nước mình.

Đang miên man nghĩ ngợi, bà Năm bỗng nghe tiếng sủa hú hú mừng rỡ của con Kyky ngoài cổng rào. Bà còn nghe cả tiếng gọi quen thuộc của cô cháu gái:

- Bà ơi bà, cháu đến thăm ông bà đây.

Bà Năm vội vàng đứng dậy, đi như chạy ra cổng, tay vẫn cầm quyển báo xuân. Hai bà cháu ôm chào nhau thắm thiết. Bà cảm thấy chừng như hôm nay vòng tay ôm của cô cháu như xiết chặt bà hơn, vòng tay ấm áp lạ thường. Mãi một lúc, hai bà cháu mới rời nhau. Bàn tay Ly nắm chặt bàn tay bà, hai bà cháu đi vào trong nhà. Không đợi bà hỏi, Ly liếng thoắng khoe:

- Bố Mẹ cháu đưa cháu sang chơi với ông bà để bố mẹ cháu đi chợ Tết. Cháu sẽ đọc cho bà nghe một bài thơ chắc bà thích lắm. Cô giáo trường Việt ngữ mới dạy cháu hôm qua đấy!

Nghe cháu nói, bà thấy đã vui lắm rồi, vì hôm nay - không đợi bà nhắc, Ly nói tiếng Việt với bà, không pha trộn một tiếng Mỹ nào cả. Bà lại nghe Ly nói sẽ đọc thơ cho bà nghe nữa, bà có đang mơ không nhỉ? Giọng Ly lại vang lên, cho bà biết bà không hề mơ, bà đang có bé Ly bên cạnh:

- Ông đâu hở bà? Cháu sẽ đọc bài thơ cho cả Ông nghe nữa cơ!

Bà vội đáp:

- Chúa nhật mà, ông cháu cũng đi chợ Tết rồi, bà sợ chỗ đông đúc nên ở nhà, may thế đấy, bà cháu mình mới được gặp nhau trưa nay.

Hai bà cháu cùng cười, Ly thấy bà cứ cầm khư khư trên tay quyển báo, nên hỏi:

- Bà đang đọc gì vậy hở bà?

Bà Năm chợt nhớ ra, nãy giờ, đón cháu mà quyển báo xuân vẫn còn trên tay, bà nói với cháu ngoại:

- Quyển báo xuân này có bài thơ hay lắm cháu ạ! Bài thơ này, khi xưa, mẹ của bà, bà cố của cháu đấy, đã dạy cho bà, lúc bà bé bằng cháu bây giờ. Rồi đến khi bà có mẹ cháu, bà lại dạy cho mẹ cháu. Hôm nay bà cũng sẽ dạy cho cháu đấy.

Ly tròn xoe đôi mắt, chu cái miệng xinh xinh, nhào đến bên bà ngoại, một tay ôm vai bà, một tay giật nhẹ quyển báo:

- Bà cho cháu xem nào! Bài thơ gì thế hở bà?

Bé Ly vừa hỏi, vừa lật mở ra ngay trang báo bà vừa đọc khi nãy, còn nguyên nếp gấp. Ly reo lên thật to:

- Ô, bài thơ Ông Đồ Già, bà ơi cháu đang định đọc cho bà nghe bài thơ này hôm nay đấy! Vui quá! Thích quá!

Bà Năm lặng người, mặt cho niềm xúc động tràn dâng. Bà nghẹn ngào vì nỗi vui sướng bất ngờ. Hai bà cháu lại quấn lấy nhau. Ly gỡ nhẹ tay bà, nói trong tiếng thở:

- Sao bà khóc? Ủa sao bà lại cười kìa! Bữa nay bà lạ quá đi! Bà nói gì với cháu đi chứ!

Bà Năm nhìn cô cháu nhỏ, mắt bà đỏ hoe, nhưng miệng bà cười thật tươi:

- Bà có khóc đâu, bà vui lắm. Cháu cho bà niềm vui lớn cháu biết không? Hôm nay cháu nói toàn tiếng Việt với bà, lại còn đọc bài thơ mà bà hằng yêu quý....

Ly láu táu ngắt lời bà:

- Cháu chưa đọc, bây giờ cháu đọc nhé! Cháu đọc thuộc lòng nữa đấy, vì cháu cũng thích bài thơ này! À, cháu nhớ ra, nhà bà có cây hoa đào sau vườn. Hai bà cháu mình ra đấy bà nhé!

Nói xong, không đợi bà đồng ý, Ly đã nắm tay bà kéo bà ra vườn sau. Hai bà cháu ngồi trên chiếc băng ghế, ngắm cây hoa đào mới hé lưa thưa vài nụ hoa hồng thắm, xinh tươi. Giọng bé Ly nhè nhẹ ngân vang bên tai bà, cháu đọc thuộc lòng từng câu thơ:

ÔNG ĐỒ GIÀ

Mỗi năm hoa đào nở
Lại thấy ông đồ già
Bày mực Tàu, giấy đỏ
Bên phố đông người qua

Bao nhiêu người thuê viết
Tám tác ngợi khen tài:
"Hoa tay thảo những nét
Như phượng múa, rồng bay"

Nhưng mỗi năm mỗi vắng
Người thuê viết nay đâu?
Giấy đỏ buồn không thắm
Mực đọng trong nghiên sầu...

Ông đồ vẫn ngồi đấy
Qua đường không ai hay
Lá vàng rơi trên giấy
Ngoài trời mưa bụi bay

Năm nay đào lại nở
Không thấy ông đồ xưa
Những người muôn năm cũ
Hồn ở đâu bây giờ?

Nắng trưa nay sao nhẹ quá, êm quá, dịu dàng, dễ thương như giọng đọc của cháu bà. Bà ôm lấy cô cháu nhỏ, khen nức nở:

- Cháu bà thật giỏi, thật ngoan! Bà yêu cháu lắm!

Ly ngã đầu tựa vào vai bà và như chợt nhớ ra một điều thú vị, Ly nói thật nhanh:

- Bà ơi! Cô giáo trường Việt ngữ còn dạy cháu làm thơ nữa, cháu đọc cho bà nghe thơ của cháu nhé!

Bà quàng cánh tay ôm vai cháu, bà khẽ bảo:

- Nào thi sĩ bé con, đọc cho bà nghe nào.

Giọng Ly nhẹ êm, nũng nịu bên tai bà:

- Có ông, có bà mới có mẹ cha
Thảo hiếu cha mẹ; yêu bà , kính ông.

Bà không nén được nữa, ôm ghì cô cháu, hôn lấy hôn để trên trán, trên má Ly, hết như thuở Ly mới lên năm, lên ba ... Bà thấy lạ, sao hôm nay, Ly không đẩy bà ra như mọi lần trước. Hai bà cháu cười vang. Tiếng cười ròn tan tựa như tiếng pháo Tết quê nhà thuở xưa...

Vài cơn gió nhẹ thoảng qua, từng khóm lá chanh, lá bưởi xôn xao bên cạnh cây hoa đào như hớn hở, reo vui cùng hai bà cháu. Bà Năm đã có cả một mùa xuân với món quà Tết quý báu vô cùng.

Bùi Thị Nhơn
Anaheim, tháng hai, 2017